

راجتنتر آتے کھلھی منڈی: لوکاں نوں لٹن دے ہتھیار

آج دکھنی ایشیا آتے بورناں تھواواں تے راج تندر جاں سٹیٹ آتے
منڈی لوکاں دی چھل لائیں لئی آتے اوناں دی لٹ کھسٹ کرن دے
وڈے ادارے بن چکے ہن۔ راجتنتر دا کوئی وی فیصلہ لے لوو ایہہ
لوکاں دے پتاں دے خلاف ہی جاندا ہے۔ مثال دے طور تے ہندوستان
دی سرکار دے ۱۹۴۷ توں کیتے ہوئے فیصلیاں تے جے اسیں نظر ماریئے
تاں ایہہ گل صاف ہو جاندا ہے کہ راجتنتر آتے سرکار عام لوکاں
آتے محنت کشاں دے خلاف ہی فیصلے کردے آئے ہن۔ لوکاں دے گھولان
توں مجبور ہو کے راجتنتر آتے سرکار نے لوکاں نوں کجھ ریانتاں
دیتیاں سن آتے موقع ویکھ کے اوہ ریانتاں وی واپس لیتیاں جا
چکیاں ہن جاں لیتیاں جا رہیاں ہن۔ لوکاں خلاف ایہہ حیلے راجتنتر
آتے سرکار نے ہمیشہ ایہہ ہی کہہ کے کیتے ہن کہ ایہہ سب
لوکاں دے بھلے لئی ہی کیتے جا رہے ہن۔ راجتنتر آتے سرکار تاں
لوکاں دی خواہشاں نوں ہی عمل وچ لیا رہا ہے۔ لوک ہی ایہہ
چاہندے ہن۔ لوکاں تے ہریک حیلے لوکاں دے بھلے لئی ہی دسیا
جاندا رہا ہے۔ مثال دے طور نرمدہ دے لوکاں نوں بے گھر کر کے اوتھے
ہزاراں ہی ڈیم بناؤن دی تجویز نوں لوکاں دے بھلے لئی ہی دسیا
جا رہا ہے۔ ۱۹۷۵ دی ایمرجنسی نوں اندرا گاندھی نوں لوکاں دے
بھلے لئی ہی دسیا سی۔ حال وچ ہی ہریائے دی سرکار نے

رِلائینس کمپنی نوں ۲۵،۰۰۰ ایکڑ زمین دین دا اعلان کیتا ہے۔ ایہہ زمین چھوٹے کساناں توں کھوہ کے انبانی نوں دتی جا رہی ہے۔ سرکار دا دعویٰ ہے کہ ایہہ ہریانے دے لوکاں دے بھلے لئی ہی ہے۔ پنجاب سرکار وی رِلائینس کمپنی نوں ہزاراں ایکڑ زمین دین لئی گل بات کر رہی ہے۔ امریکن صدر بُش عراق تے قبضہ آتے تباہی عراقی لوکاں دے بھلے لئی ہی دس رہا ہے۔ عراق دا راجتتر آتے سرکار وی اس سبج لوک وروہی حملیاں نوں لوکاں دے بھلے لئی ہی دس رہے ہن۔ آج کل راجتتر دا ہر قدم آتے نیتی لوکاں دے ہتاں دے خلاف ہی ہندا ہے۔ ہندوستان دی سرکار فصلاں دے بھاء تے کردی ہے پر اوہ کساناں نوں لاپے وند نہیں ہندے۔ کساناں دی لاگت زیادہ ہندی ہے اوناں نوں قیمت گھٹ ملدی ہے۔ ہزاراں ہی کسان ہندوستان وچ ہر سال خدکشی کر رہے ہن۔

راجتتر وانگ ہی منڈی وی عام لوکاں آتے محنت کشاں دے ہتاں دے خلاف ہی کم کردی ہے۔ منڈی وچ وڈے وڈیرے ہی قیمتاں تے کردے ہن۔ مثال دے طور تے اناج دی منڈی نوں دو جاں تین کمپنیاں ہی کنٹرول کردیاں ہن۔ ایہہ وڈیاں کمپنیاں اناج دا بھاء آپنے منانے وڈھ توں وڈھ ودھاؤن لئی تے کردیاں ہن۔ اسے تراں تیل دے بھاء وی ایہہ مٹھی بھر کمپنیاں ہی تے کردیاں ہن۔ عام شہری ایہناں قیمتاں تے ایہہ وستاں خریدن نوں مجبور ہے۔ ایہہ وڈیاں کمپنیاں ہی روز دیاں لوڑاں پُریاں کرن والیاں وستاں دے بھاء

تے کردیاں ہن آتے لوکاں نوں ایہہ بھاء دینے ہی پیندے ہن -
 اسدے نعل ایہہ کمپنیاں ہی مزدوراں آتے کرمچاریاں دیاں تنخواہاں
 تے کردیاں ہن آتے ایہناں دا ایہہ زور ہندا ہے کہ ایہناں
 تنخواہاں نوں کس طریقے نعل گھٹ توں گھٹ رکھیا جا سکدا ہے - مزدور
 آتے کرمچاری آپہی طاقت، ایکتا آتے طاقت نعل جے کوئی رعایت جت
 لیندے ہن اوسنوں وی ختم کرن دی سقیم وچ ایہہ کمپنیاں رہندیاں
 ہن - مثال دے طور تقریباً ہر کھیتر وچ مزدوراں آتے کرمچاریاں دی
 پینشناں تے حملے کیتے جا رہے ہن - اوناں تے دباہ پایا جا
 رہا ہے کہ جھڑیاں پینشناں اوناں نے بھت جدوجہد نعل جتیاں
 سن اوہ اوناں وچ کئیٹاں منظور کر لین -

سیاسی پارٹیاں راجتنتر آتے منڈی دی ایہہ لٹ لوکاں آتے ٹھوسن
 وچ لوٹواں دی مدد کردیاں ہن - ایہہ لوکاں توں طاقت کھوہے
 لئیریاں دے ہتھ دے دندیاں ہن - مثال دے طور تے ہندوستان دے
 پچھلے ۶۰ سال دے تجربے تے جے اسیں جھات ماریں تاں ایہہ گل
 صاف ہو جاوے گی کہ بجاویں کسے وی پارٹی نے سرکار بنائی اُسنے
 سیاسی طاقت دی ورتوں لوکاں خُلف ہی کیتی ہے - چوٹاں راہیں لوکاں
 توں طاقت کھوہے لئی جاندی ہے - پھر ایہہ کیہا جاندا ہے کہ لوکاں نے
 ایہہ طاقت اس اک پارٹی نوں جاں پارٹیاں دے گھججوتے نوں دتی
 ہے کہ اوہ جو چاہن اوہی کر سکدے ہن - جے کسے وجہ نعل اک
 پارٹی دی جاں پارٹیاں دے گھججوتے دی سرکار نہیں بن سکدی تاں اوٹھے

راشٹری پتی جاں گورنر دا راج لاگو کر دتا جاندا ہے پر نیتی وچ
 کوئی فرق نہیں آؤندا، اوہی لوک ورو دھی قدم چھکے جاندے ہن۔ مِثال
 دے طور تے پنجاب وچ کافی عرصے تک گورنر دا راج رہا۔ اُس
 دوران وی کساناں نوں اوناں دیاں فصلاں دیاں لاپے وند قیمتاں نہیں
 تے کیتیاں گئیاں، بے روزگاراں اتے غریباں دے خلاف حملے او سے
 تراں ہی ہندے رہے۔ پچھھی بنگال وچ جتھے کجھے کامریڈاں دی
 سرکار تیہہ سالان توں ہے اوتھے وی ایہو جھنگ ہی ججیدی آؤندی
 ہے۔

راجتتہ، منڈی اتے سیاسی پارٹیاں آج لوکاں دے کسے وی مثلے
 حل کرن وچ دلچسپی نہیں رکھدے بلکہ اوناں دے مسلیا دے کارن بن
 چکے ہن۔ لوکاں نوں آرتھک، سماجی اتے سیاسی مثلیاں دے حل لئی
 آپ اوم کرے ایہناں دا حل لجن دی لوڑ ہے۔ ایہہ سارے ادارے
 اوناں دے پتاں دے خلاف اک سانجھا چھرنٹ بنا کے لٹیریاں دے
 ہتھیار بن چکے ہن۔ وڈیرے اتے لٹیرے ایہناں اداریاں نوں ورت
 کے لوکاں دی لٹ کر دے ہن اتے اوناں دے حقاں تے سٹ مار دے
 ہن۔ لوکاں نوں ایہناں ہتھیاراں نوں ہرا کے آپنیاں لوڑاں اتے حقاں
 لئی نویں ادارے بناؤن دی لوڑ ہے۔ سماج دی نویں اُساری لئی ایہہ
 لازمی ہے۔ غریت، بے روزگاری اتے ظلم توں چھٹکارا پاؤن لئی ایہہ
 ضروری ہے۔